

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Azərbaycanda resursdan səmərəli və daha təmiz istehsalın irəliləməsi

RSDTI Metodologiyası

Resursdan Səmərəli və Daha Təmiz İstehsal (RSDTI) proseslərə, məhsullara və xidmətlərə qarşı müdafiə mühit strategiyalarının bütövlükdə və davamlı tətbiqidir ki, bu da səmərəliliyi artırır və insanlarla mühit üçün riskləri azaldır. RSDTI, daha az resurs istifadə edərək istehsal etmək, mühitə təsiri minimuma endirmək və ümumi məhsuldarlığı artırmaq haqqındadır. **Kiçik və Orta Ölçülü Müəssisələr (KOM)** üçün RSDTI metodologiyası istehsal xərclərini azaltmaq, KOM-ların rəqabət üstünlüyünü artırmaq və ətraf mühitə dostluq praktikalarını tətbiq etmək üçün effektiv vasitədir. RSDTI, həmçinin KOM-lar arasında Dövr İqtisadiyyat prinsiplərini təqdim etmək və təşviq etmək üçün effektiv vasitədir.

SHAMKHAL-86 MMC- BETON İSTEHSALI

Şirkətə baxış

Məkan: Mingəçəvir

Əsas məhsullar: beton, sement, suvaq

İşçi sayı: 18

Əsas bazarlar: Azərbaycan

Təsis ili: 2005

Sertifikatlar: AZS Certificate of Conformity, ISO 9001

"Shamkhal-86" MMC müxtəlif növ beton (M100, M150, M200, M250, M300, M350 və M400 markaları da daxil olmaqla) istehsal edən beton zavodudur. Müəssisə beton üçün bütün zəruri komponentlərin istehsalına, onların saxlanması və xammal tədarükünə nəzarət edir və sənaye standartları ilə müəyyən edilmiş beton qarışığı reseptinə ciddi riayət edir. İstehsal prosesi bu komponentlərin hərtərəfli qarışdırılmasını və hazır beton qarışığının çatdırılmasını əhatə edir. İstehsal xərclərini azaltmaq məqsədi ilə şirkət EU4Environment çərçivəsində keçirilən RSDTI Demonstrasiya Layihəsində (2019-2024) iştirak etmişdir. Bu nəşr 2024-cü ildə keçirilmiş qiymətləndirmə məşğələsindən sonra şirkətin təcrübəsini ətraflı izah edir.

FAYDALARI

Action implemented by:

UNITED NATIONS
INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Layihə yanaşması

RSDTİ komandası istehsal sahəsini araşdıraraq bir neçə variant müəyyənləşdirdi, şirkət isə aşağıdakı üç variantı prioritetləşdirdi:

RSDTİ Variant 1. Sement silosları üçün filtrlərin quraşdırılması: Siloslarda filtrlərin olmaması sement itkisinə və ətraf mühitin çirklənməsinə səbəb olur. Müasir filtrlərin quraşdırılması və onların müntəzəm texniki xidməti, o cümlədən filtr kasetlərinin və kartuşlarının vaxtında dəyişdirilməsi sement itkisi və silo zədələnməsinin qarşısını ala bilər.

RSDTİ Variant 2. Siloslarda sement səviyyəsi sensorlarının quraşdırılması: Səviyyə sensorları olmadıqda, işçilər siloslarda sement səviyyəsini dəqiq qiymətləndirə bilməzlər. Bu, həddən artıq doldurulmaya, xammal itkilərinə və avadanlıq zədələnməsinə səbəb ola bilər, sementin tükənməsi isə istehsalın dayanmasına və standartlara cavab verməyən məhsulların yaranmasına səbəb ola bilər. Buna görə də, ən azı iki silosda səviyyə sensorlarının quraşdırılması təklif olunmuşdur ki, dəqiq monitoring təmin edilsin və bu problemlərin qarşısı alınsın.

RSDTİ Variant 3. İnert materialların saxlanması üçün anbarların tikilməsi: Qum və çınqıl saxlanması üçün qoruyucu maneələrin olmaması, xüsusilə küləklə şəraitdə material itkilərinə səbəb olur. Bu materialların ətrafında hasar və sığınacaqların tikilməsi tullantıları minimuma endirməyə kömək edər. Bundan əlavə, külək, yağış və digər elementlərə qarşı qoruyucu hasar material itkilərini azaldar və ümumi səmərəliliyi artırard.

QƏNAƏT NƏTİCƏLƏRİ

RSDTİ tədbirləri

VARIANT 1	Sement silosları üçün filtrlərin quraşdırılması
VARIANT 2	Siloslarda sement səviyyə sensorlarının quraşdırılması
VARIANT 3	İnert materialların saxlanması üçün anbarların tikintisi

İqtisadi əsas rəqəmlər

RSDTİ Variantları	İNVESTİSİYA (EUR)	ƏMANƏTLƏR (EUR/İL)	GERİ ÖDƏMƏ MÜDDƏTİ (İL)
Cəmi:	5,500	77,272	-

Resurs qənaəti

RSDTİ Variantları	MATERİALLAR (T/İL)
Cəmi:	1,077.9

“ Biz silosları doldurarkən və beton qarışdırma qurğusuna xammal təmin edərkən toz şəklində sement itkisi ilə üzləşdik. Zavod 2005-ci ildə qurulduğundan bəri texnologiyamızda heç bir yeniləmə aparılmayıb. Lakin, son zamanlarda təbii mühitə tullantıların buraxılması ilə bağlı ödənişlərdəki dəyişikliklər haqqında məlumat əldə etmişik,” deyər Şamxal-86 MMC-nin mühasibi İbrahimov Ruslan bildirib.

RSDTİ-nin tətbiqi, AI tərəfindən maliyyələşdirilən EU4Environment Fəaliyyətinin bir hissəsi olaraq həyata keçirilmiş və UNIDO tərəfindən icra edilmişdir. Bu çərçivədə, **Şamxal-86 MMC** RSDTİ Demonstrasiya Layihəsinə qoşularaq EU4Environment altında izlənilməyə başladı. Təklif olunan RSDTİ variantlarının tətbiqini yoxlamaq üçün dafələrlə nəzarət ziyarətləri də həyata keçirilmişdir. EU4Environment, AI-nin Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinə təbii sərvətlərini qorumaq və insanların ekoloji rifahını artırmaqda yardım edir. Bu məqsədlə, ətraf mühitlə bağlı tədbirləri dəstəkləyir, daha yaşıl inkişaf üçün imkanları nümayiş etdirir və kilidini açır, habelə ekoloji risklər və təsirləri daha yaxşı idarə etmək üçün mexanizmlər qurur. Daha ətraflı məlumat üçün ziyarət edin: www.eu4environment.org.

© – 2024 – UNIDO. Bütün hüquqlar qorunur. Şərtlərə uyğun olaraq Avropa Birliyinə lisenziya verilir.

Bu nəşr Avropa İttifaqının dəstəyi ilə hazırlanmışdır. Onun məzmununa görə yalnız UNIDO məsuliyyət daşıyır və Avropa İttifaqının baxışlarını əks etdirmir.

United Nations Industrial Development Organization
Ms. Tatiana Chernyavskaya
EU4Environment Project Manager
Tel: +43 1 26 0 26 5520
E-mail: t.chernyavskaya@unido.org

ACE GROUP
CONSULTANTS

ACE Group Consultants, LLC
37, Khojaly Avenue, AZ1025, Damirchi Tower
Baku, Azerbaijan
Tel: (+994 12) 488 68 32
E-mail: office@aceconsultants.az